

Körmöci Katalin *főszerkesztő*
Óvodai Nevelés

Szokatlan interjú Harasztiné Bata Zsuzsával, ny. óvodapedagógussal

Tudatosan vállalt vakmerőség - Mérei Ferenc gondolatai a pedagógusról, aki hivatásszerűen éli meg tevékenységét

Kedves Zsuzsa!

Szinte alig ismerjük egymást, mégis örömmre szolgál, hogy vállaltad, hogy kérdéseimre válaszolsz. Hivatásod, életed példaként szolgálhat Olvasóink számára.

Megkezdted nyugdíjas éveidet. Milyen gondolatok foglalkoztatnak jelenleg?

Igen, koromnál fogva nyugdíjba kellett mennem, de a mai napig gondolatban, lélekben még ott vagyok. Talán még dolgozom valahol, mert nem a pénz, - bár az is jó, ha van -, hanem a hiányérzet diktál.

Az interjú témáját Te jelölted meg. Miért ezt a címet adtad mondanivalódnak?

Mindig foglalkoztatott, hogy ezzel a hivatással miért vállal egy ember ilyen felelősséget? Tudatosan?

Vakmerően? Egészen fiatalon tervezni és életét teszi rá. És hogyha még sem sikerül első nekifutásra?

16 évesen arról ábrándoztam, hogy tanító leszek. A gimnázium éveiben, a 60-as években politechnikai oktatás keretében a diáklányok ruhaüzembe jártak, a textilüzemhez Tüskevárra, és a kórházba Kaposvárott. Heti egyszer egy napot kétkezi munkát végeztek, akkor 6 napos volt a tanítási hét.

18 évesen pedagógiai módszerekbe is betekintést kaphattunk páran, akikben lobogott a vágy, hogy tanítók leszünk, falun kis iskolában.

Elhagytam tehát a 3 éven át tartó egészségügyi-politechnikai oktatást, és a Berzsenyi Általános Iskola tantermeiben hospitáltam többedmagammal Kaposváron. Év végén egy tanítási órán kellett bemutatni tehetségemet, képességemet, hogy lesz majd belőlem idővel pedagógus. *József Attila Anya c. verse* volt a bemutatásra szánt tananyag, elemzéssel, 5. osztályban, ahogy a tervezetben megterveztem és orosz anyagból is kellett bemutatni órát adnom.

Mondanom sem kell, hogy sikerült és szárnyakat kaptam. Érettségi vizsga után a leglíraibb irodalmi írásbeli után mégis a francia-orosz nyelvet céloztam meg, akkor sikertelenül. Állást kerestem, férjhez mentem. Később jelentkeztem gyógypedagógia szakra, akkorra már két kis gyermekem volt, s mivel adminisztrációs munkakörben dolgoztam, oda sem vettek fel. A harmadik próbálkozás végül eredményes volt, az óvóképző tagozatra nyertem felvételt Budapesten, a Tanítóképző Főiskolán.

Rá kellett jönnöm, hogy a lécs volt magas és én nem tudtam magasat ugrani. **Maradtam tehát a nevelés, oktatás alsó fokán a legszebben**, a legjobban próbára tevőn. Az értelmi fejlesztés, a beszédfejlesztés elemi fokán, a gyermekek érzelmi kiteljesedésének buktatóinál, annál, időszaknál, ahogy ma gyakran emlegetjük, amikor alapjaiban dől el a gyermek értelmi és érzelmi élete, intelligenciája, személyisége. A kibontakozásnál, ahogy vadvirágból nemes lesz, drágakövből csiszolt gyémánt.

Túlzásokba nem kívánok bocsátkozni, 32 év óvónői munkás év van mögöttem, s ha későn kezdtem ehhez a tevékenységhez, annál töményebbnek és tartalmasabbnak tűnik a 32 év. 2009 májusában volt az Akadémia Óvodából a könnyes búcsúzás, gyerekektől és szülőktől, akik kis levélkében köszönték meg munkámat. Arra emlékeztek, hogy folyton daloltam, még akkor, amikor "a kis cipőket fűztem, vagy mosdóhoz kísértem őket, a kis figyelmes fülekbe belopva a dallamokat, fáradhatatlanul, szeretettel, és játszva tanítottam őket, évtizedeken át. Egy idézettel köszöntek el:

*"Kitűnővé egy szerencsés perc által is válhatunk,
hasznos emberré a fáradságos évek tesznek"
/Kemény Zsigmond/*

Tehát én hasznos ember voltam - tették hozzá.

Ez jó! Ez nagyszerű, ettől az ember elbízhatná magát, de minek. Máskor is kaptam jelzést, hogy jó az, amit teszek: hogy lehajolok a síró gyerekhez, hogy igényes irodalmat, zenét közvetítek feléjük, hogy a gyermekek értelmi fejlettségének megfelelően alakítom a környező világhoz viszonyukat. Fontos a mozgás és fontos a látásmód fejlesztése, tisztelve a bennük lévő Én-t, a legtermészetesebb globális látásmódot. Ehhez mindig kaptam a kollégáktól is támogatást.

Miért asszociáltál a vakmerőség kifejezésre?

- Mert a **vakmerőség** az, hogy ott áll a pedagógus 36 iskolába menő óvodás előtt a gyári óvodában, és készíti őket mese illusztrálásra, ábrázoló tevékenységre, matematikai tapasztalatszerzésre, miközben a környezettükről információkat közvetít és várja a visszajelzést, az aktív részvételt.
- **Vakmerőség elvinni őket** kirándulni a Kecsesziclákhöz a Pilisi Parkerdőbe.
- **Vakmerőség balatoni vállalati üdülőben** 2 x 2 héten át kiskgyerekeket nyaraltatni a saját szabadságból, 24 órás folytonos szolgálatban, mert valójában ezt vállalta az ember, amikor ide szerződött, 1977-ben. Beteg és anya után síró gyerekeket vigasztalni, biztatni, jobbítani az ottlétet, versenyekkel, az üdültetés mesterséges rendszerében. Ami persze szép és építő is lehet. Rajzverseny, sakkverseny és homokvár-építés, valamint foci-bajnokság 6 évesekkel. /Bíró voltam, bár sosem ismertem a szabályokat, most meg kellett tanulnom. A gyerekek döntöttek úgy: Zsuzsa néni a bíró! Orvoshoz rohanni éjszaka. És óvni őket a széltől is, meg a hideg, júniusi Balaton vizétől.
- **Vakmerőség volt** március 15-én kis kokárdával, festett zászlócskával a Tánicsics szoborhoz vonulni. Akkor, amikor még munkanap volt március 15.
- **Vakmerőség az is**, ha veszélyt rejt a kerti játék vagy az utcai séta, postalátogatás, állatkerti séta, piac.

Az embernek magasabb rezgésszinten van a gondolkodása, a szívverése. Mégis óv, remél, bízunk, nem történhet baj. Vagyunk néhányan felnőttek a gyerekek körül, akiknek ugyan így működik a lelkiismerete, megosztott figyelme!

- **Vakmerőség az is**, ha veszélyeztetett a gyermek, és épp a családtól, válófélben lévő szülőktől kell védeni, megkeresni és megtalálni a megoldást a bonyolult helyzetre.
- **Vakmerőségnek tartom** az akkori lakásóvodából való kisétálást. (Ugyanis a Ganz Óvodának volt két csoportja a Vérmező utcában a Moszkva tér felett, és kert híján, levegőztetés címén vonult a nagy létszámú csoport a Hattyú utcai benzinkút mellé a kerítés nélküli szegényes játszótérre, fagyban, hóban, télen, nyáron.)
- Hosszabb útra is elindultunk a Vérmezőre, kosárban a homokozó játék, labda. Fegyelmezettek voltak a gyerekek, figyeltek az intő szóra. És tudtak közlekedni, hisz hajnali nyitásra érkeztek reggel 6-kor az óvodába, ennek megfelelően viszonylag korán du. fél ötkor el is mentek.
- **Vakmerőség talán**, ha nem saját csoport elé áll ki az óvodapedagógus, hanem más csoportok gyermekei elé, mekkora szerep vár ilyenkor rá, képes-e felkelteni a figyelmüket, vagy tehetetlenül nézi, hogy mennyire unalmasnak, érdektelennek tartják a gyerekek ott létét, próbálkozását.

A tudatosan vállalt, hivatással rendelkezőnek ez nem okoz problémát, játék, móka, kacagás az élet az óvodában, a kertben, az erdőben, bárhol.